

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De rol van de curator bij de aanpak van onregelmatigheden: een empirisch-juridisch onderzoek naar de rol van de curator in de praktijk bij de aanpak van onregelmatigheden voor en tijdens faillissement

Pool, J.M.W.

Citation

Pool, J. M. W. (2022, September 27). *De rol van de curator bij de aanpak van onregelmatigheden: een empirisch-juridisch onderzoek naar de rol van de curator in de praktijk bij de aanpak van onregelmatigheden voor en tijdens faillissement*. Meijers-reeks. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3464369>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3464369>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Literatuur

Ansems 2021

L.F.M. Ansems, *Procedural Justice on Trial. A Critical test of Perceived Procedural Justice From the Perspective of Criminal Defendants* (diss. Utrecht), Alblasserdam: Ridderprint 2021.

Beke e.a. 2021

M. Beke e.a., *Verkenning naar aanpak bestrijding van veelplegers van faillissementsfraude*, Rotterdam: Ecorys 2021.

Bekkers, *TvI* 2004

W.M.J. Bekkers, 'De veranderende rol van de curator', *TvI* 2004/43, afl. 5, p. 186-191.

Belastingdienst Voortgangsrapportage Jaarplan 2021

'Voortgangsrapportage Jaarplan 2021 Belastingdienst (periode januari – augustus 2021), bijlage bij Brief van de Minister van Financiën van 3 december 2021 (nr. 2021-0000243506).

Bentfort van Valkenburg & Van de Wiel, *MvV* 2020

H.M.D. Bentfort van Valkenburg & J.H.M. van de Wiel, 'De faillissementscurator en vrijheid', *MvV* 2020, afl. 7/8, p. 267-272.

Berghuis & Paulides 1983

A.C. Berghuis & G. Paulides, *Misbruik van BV's. Een empirisch onderzoek*, 's-Gravenhage: Staatsuitgeverij 's-Gravenhage 1983.

Biemans, Opraus & Witting, *TvI* 2015

J.W.A. Biemans, L.S. Opraus & M.E. Witting, 'De strijd om bodemzaken en vorderingen in faillissement: twee rechtsontwikkelingen in perspectief', *TvI* 2015/45, afl. 5, p. 305-313.

Blom 1992

R.J. Blom, *Failliet in de praktijk*, Amsterdam: Graydon Nederland 1992.

De Boeck, *quote.nl* 2020

R. de Boeck, 'De een zijn dood... Curatoren doen aan gelegaliseerde necrofilie', *quote.nl*, 25 september 2020.

Boeije, *Quality & Quantity* 2002

H. Boeije, 'A purposeful approach to the constant comparison method in the analysis of qualitative interviews', *Quality & Quantity* 2002, afl. 36, p. 391-409.

Boer & Lalta 2011

D. Boer & V. Lalta, *Faillissementen: oorzaken en schulden 2010*, Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek 2011.

Boerma 2015

F.H.E. Boerma, 'De curator als slachtoffer', in: P.W. Schreurs e.a. (red.), *De Gereed-
schapskist van de Curator. Insolad Jaarboek 2015*, Deventer: Wolters Kluwer 2015,
p. 431-442.

Bogner e.a. 2009

Bogner e.a. (eds.), *Interviewing experts*, Hampshire: Palgrave Macmillan UK 2009.

Van Boom 2020

W.H. van Boom, *Privaatrecht en markt*, Den Haag: Boom Juridisch 2020.

Boon e.a. 2013 ('Recofa-uitgangspunten benoeming curatoren')

R.A. Boon e.a., *Recofa-uitgangspunten bij de benoeming van curatoren en bewindvoerders
in faillissementen en surseances van betaling*, rechtspraak.nl, 15 maart 2013.

Borrius 2015

Y. Borrius, 'Schending publicatieplicht: bewijsvermoeden te beteugelen?', in: P.W.
Schreurs e.a. (red.), *De Gereed-
schapskist van de Curator. Insolad Jaarboek 2015*,
Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 23-48.

Bouwman, *NJB* 2020

T. Bouwman, 'Empirisch-juridisch onderzoek en de sprong van feit naar norm',
NJB 2020/815, afl. 13, p. 888-893.

Bowen, *International Journal of Qualitative Methods* 2006

G.A. Bowen, 'Grounded Theory and Sensitizing Concepts', *International Journal
of Qualitative Methods* 2006, afl. 5, p. 12-23.

Charmaz 2006

K. Charmaz, *Constructing Grounded Theory: A practical guide through qualitative
analysis*, London: Sage Publications 2006.

Cohen 1988

J. Cohen, *Statistical power analysis for the behavioral sciences*, New Jersey NY: Law-
rence Erlbaum 1988.

Dethmers, *TvI* 2004

H.H. Dethmers, 'Het toezicht van de rechter-commissaris op curatoren', *TvI*
2004/5 afl. 1, p. 28-31.

Van Dijck e.a., *TvI* 2008

G. van Dijck e.a., 'Lege boedels: code rood of vals alarm? Een verkennende
empirische studie naar Bredase ervaringen met lege boedels', *TvI* 2008/33, afl. 5,
p. 210-220.

Van Dijck & Gramatikov, *TvI* 2010

Dijck, G. van & M.A. Gramatikov, 'De beloning van curatoren empirisch onder-
zocht', *TvI* 2010/2, afl. 1, p. 3-13.

Dulack 2015

H. Dulack, 'Heiligt het doel de middelen?', in: P.W. Schreurs e.a. (red.), *De
Gereed-
schapskist van de Curator. Insolad Jaarboek 2015*, Deventer: Wolters Kluwer
2015, p. 515-525.

Elswijk e.a. 2015

D.A. Elswijk e.a., *Faillissementen. Oorzaken en schulden 2015*, Den Haag: Centraal
Bureau voor de Statistiek 2016.

Van Enckevort, *TvCu* 2016

C.V. van Enckevort, 'De curator als private partner van het Openbaar Ministerie?', *TvCu* 2016, afl. 1, p. 13-21.

'Faillissementsfraude', om.nl/onderwerpen/fraude/faillissementsfraude.

'Faillissementen', cbs.nl/nl-nl/reeksen/faillissementen.

Feenstra 2019

R.F. Feenstra, 'De rechten en verplichtingen van de gefailleerde: is de wetgever het spoor bijster?', in: R.F. Feenstra, M.A. Broeders & Ph.W. Schreurs (red.), *De Curator en de Failliet. Insolad Jaarboek 2019*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, p. 267-286.

Feenstra 2015

R.F. Feenstra, 'De curator: beoogd opsporingsambtenaar zonder middelen', in: P.W. Schreurs e.a. (red.), *De Gereedchapskist van de Curator. Insolad Jaarboek 2015*, Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 405-430.

Van der Feltz 1896

G.W. Baron van der Feltz, *Geschiedenis van de Wet op het Faillissement en de Surséance van betaling*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1896.

Franken e.a. 2008

M.J.M. Franken e.a., *INSOLAD Rapport Beloning Curatoren 2008*, insolad.nl/publicaties/.

Fraudemonitor 2019 en 2020, Den Haag: Openbaar Ministerie 2021.

Frima, *FIP* 2021

J.C.A.T. Frima, 'Metten is weten, spreken is goud: KPI's en het kantoorgesprek van de rechter-commissaris met de curator', *FIP* 2021/94, afl. 4, p. 4-9.

Van Galen, *TvI* 2021

R.J. van Galen, 'Waarheen met de rechter-commissaris', *TvI* 2021/36, afl. 6, p. 256-265.

Van Galen, *TvI* 2017

R.J. van Galen, 'Het Europese initiatief voor herstructurerings in een vroeg stadium: de ontwerprichtlijn van 22 november 2016', *TvI* 2017/39, afl. 6, p. 232-242.

Giard 2019

R.W.M. Giard, 'Het doen van goed oorzakenonderzoek van faillissement is veel lastiger dan het lijkt', in: R.F. Feenstra, M.A. Broeders & Ph.W. Schreurs (red.), *De Curator en de Failliet. Insolad Jaarboek 2019*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, p. 1-26.

Glaser & Strauss 1967

B.G. Glaser & A.L. Strauss, *The discovery of Grounded Theory: strategies for qualitative research*, Chicago: Aldine Publishing Company 1967.

Glaser & Strauss 1965

B.G. Glaser & A.L. Strauss, *Awareness of Dying*, Chicago: Aldine Publishing Company 1965.

Hanssen, *TvOB* 2021

Th. P. J. Hanssen, 'Governance in de WHOA: de rol van de herstructureringsdeskundige', *TvOB* 2021, afl. 1, p. 23-31.

Harmsen 2015

C.M. Harmsen, 'Artikel 2:248 lid 2 BW: botte bijl of vlijmscherp mes?', in: P.W. Schreurs e.a. (red.), *De Gereedchapskist van de Curator. Insolad Jaarboek 2015*, Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 49-74.

Haverkamp e.a. 2004

H. Haverkamp e.a., *FIOD-ECD. Jaarverslag 2003*, Utrecht: FIOD 2004.

Van Hees, *TvI* 2016

J.J. van Hees, 'Op zoek naar een Professionele Standaard Insolventie' *TvI* 2016/2, afl. 1, p. 4-6.

Van Hees, *TvI* 2015

A. van Hees, 'Maatschappelijk verantwoord vereffenen', *TvI* 2015/1, afl. 1, p. 1-4.

Van Hees, *TvI* 2010

A. van Hees, 'Toezicht op de rechter-commissaris'. *TvI* 2010/25, afl. 5, p. 159-161.

Van Hees, *TvI* 2004

A. van Hees, 'Het doel van het faillissement en de taak van de curator', *TvI* 2004/45, afl. 5, p. 200-203.

Hermans 2022

R.M. Hermans, 'Ruis in de toetsing van de aansprakelijkheid van beroepsbeoefenaars', in: R.J.B. Schutgens e.a. (red.), *Toetsingsintensiteit. Een vergelijkende studie naar het variëren van de toetsingsintensiteit door de rechter* (Staat en Recht nr. 54), Deventer: Wolters Kluwer 2022.

Hermans 2019

R.M. Hermans, 'Procedurele aspecten van het oorzakenonderzoek in faillissement', in: R.F. Feenstra, M.A. Broeders & Ph.W. Schreurs (red.), *De Curator en de Failliet. Insolad Jaarboek 2019*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, p. 157-189.

Hermans 2017

R.M. Hermans, *Het onderzoek in de enquêteprocedure. Een normatieve beschrijving van de wijze waarop de onderzoekers het onderzoek moeten uitvoeren en de Ondernemingskamer het onderzoek moet aansturen, alsmede een vergelijking met het deskundigenonderzoek in de civiele procedure (Serie Van der Heijden Instituut nr. 145) (diss. Nijmegen)*, Deventer: Wolters Kluwer 2017.

Hilverda, *TBS&H* 2014

C.M. Hilverda, 'De aanpak van faillissementsfraude', *TBS&H* 2014, afl. 1, p. 9-16.

Hilverda, *NJB* 2012

C.M. Hilverda, 'De economische malaise: een zegen voor de faillissementsfraudebestrijding?', *NJB* 2012/175, afl. 2, p. 185-191.

Hilverda 2012

C.M. Hilverda, *De bestrijding van faillissementsfraude: waar een wil is, (Onderneming en recht nr. 73)*, Deventer: Kluwer 2012.

Hilverda 2009

C.M. Hilverda, *Faillissementsfraude. Een studie naar de strafrechtelijke handhaving van faillissementsrechtelijke normen. (Onderneming en recht, nr. 53)*, Deventer: Kluwer 2009.

Hilverda e.a. 1999.

C.M. Hilverda e.a., *Faillissementsfraude in de praktijk*, Deventer: Kluwer 1999.

Hollemans & Van Dijck 2020

R. Hollemans & G. van Dijck, 'Een empirische studie naar toezicht door rechters (-commissarissen) op curatoren in de praktijk', *TvI* 2020/10, p. 68-76.

Homburg e.a. 2021

Homburg e.a., *Evaluatie Wet controle op rechtspersonen*, Amsterdam: WODC 2021.

Hox, *FIP* 2020

L.C.H.J. Hox, Het oorzakenonderzoek in faillissement – een voorstel voor een onderzoeksprotocol, *FIP* 2020/313, afl. 7, p. 30-38.

Hupe 2007

P. Hupe, *Overheidsbeleid als politiek. Over de grondslagen van beleid*, Assen: Van Gorcum 2007.

INSOLAD Praktijkregels Curatoren

INSOLAD Praktijkregels curatoren, insolad.nl/regelgeving/praktijkregels/.

Kahneman, Sibony & Sunstein 2021

D. Kahneman, O. Sibony & C.R. Sunstein, *Noise*, New York: Little, Brown Spark 2021.

Keijzer, *Ondernemingsrecht* 2015

F.E. Keijzer, 'Het Wetsvoorstel civielrechtelijk bestuursverbod: een placebo met bijwerkingen' *Ondernemingsrecht* 2015/30, afl. 5, p. 173-179.

Kemp 2015

F. Kemp, 'Gezocht: kranige curatoren met maatschappelijk besef', in: P.W. Schreurs e.a. (red.), *De Gereedchapskist van de Curator. Insolad Jaarboek 2015*, Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 503-514.

Kenny & Fourie, *The Qualitative Report* 2015

M. Kenny & R. Fourie, 'Contrasting classic, Straussian, and constructivist Grounded Theory: Methodological and philosophical conflicts', *The Qualitative Report* 2015, afl. 8, p. 1270-1289.

De Kloe, *RMThemis* 2020

H.J. de Kloe, 'Belangenpluralisme in faillissement', *RMThemis* 2020, afl. 3, p. 134-141.

Knegt e.a. 2005

R. Knegt e.a., *Fraude en misbruik bij faillissement: een onderzoek naar hun aard en omvang en naar de mogelijkheden van bestrijding*, Amsterdam: Hugo Sinzheimer Instituut 2005.

Knegt, Beltzer & Mudde 1996

R. Knegt, R.M. Beltzer & E.C. Mudde, 'Faillissementen en selectief ontslag. Een onderzoek naar 'oneigenlijk gebruik van de Faillissementswet'', Amsterdam: Hugo Sinzheimer Instituut 1996.

Kop 2009

M.C.J. Kop, 'Fiscale Aspecten, in: C.M. Hilverda, *Faillissementsfraude. Een studie naar de strafrechtelijke handhaving van faillissementsrechtelijke normen. (Onderneming en recht, nr. 53)*, Deventer: Kluwer 2009, p. 519-547.

Kroeze & Wezeman 2015

M.J. Kroeze & J.B. Wezeman, 'De curator en interne bestuurdersaansprakelijkheid', in: P.W. Schreurs e.a. (red.), *De Gereedchapskist van de Curator. Insolad Jaarboek 2015*, Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 1-22.

Lennarts, *TvI* 2013

M.L. Lennarts, 'Boeven vangen op kosten van de boedel? De curator als hoeder van het algemeen belang? Geen goed plan!' *TvI* 2013/25, afl. 4, p. 137-139.

Lieferink 2020

K. Lieferink, *De rol van de curator in de strijd tegen faillissementsfraude. De invloed van de Wet versterking positie curator op het aantal meldingen van vermoedens van faillissementsfraude bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude* (afstudeerscriptie NTI – niet gepubliceerd), 2020.

Luttikhuis & Timmermans 2007

A.P.K. Luttikhuis & R.E. Timmermans, *Insolventierecht in cijfers en modellen: schuldeisersbenadeling en conclusies*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007.

Van Male, *KWALON* 2011

J. van Male, 'Methoden en technieken in kwalitatief onderzoek', *KWALON* 2011, afl. 2, p. 6-13.

Mijnheer, *ftm.nl* 2015

D. Mijnheer, 'Het extreme verdienmodel van curatoren', *ftm.nl*, 26 september 2015.

Mulder, *TvI* 2005

R. Mulder, 'Verdere professionalisering van het benoemingsbeleid en toezicht op de kwaliteit van curatoren', *TvI* 2005/41, afl. 6, p. 179 – 184.

Nagelkerke, *Biometrika* 1991

N.J.D. Nagelkerke, 'A note on a general definition of the coefficient of determination', *Biometrika* 1991/78, afl. 3, p. 691-692.

Van Nielen, *FIP* 2017

W.J.B. van Nielen, 'De Wet versterking positie curator: financiering, het fraude-spreekuur en nemo tenetur beginsel!', *FIP* 2017/168, afl. 3, p. 39-44.

Van Nielen, *TBS&H* 2016

W.J.B. van Nielen, 'Versterk de civielrechtelijke fraudebestrijding door de curator!', *TBS&H* 2016, p. 125-127.

Van Nielen & Derijks, *TBS&H* 2014

W.J.B. Van Nielen & C.M. Derijks, 'De curator als civiele fraudebestrijder', *TBS&H* 2014, afl. 1, p. 25-36.

Oppedijk-Van Veen & Leferink, *FIP* 2020

E.J. Oppedijk-Van Veen en V.G.M. Leferink, 'Curator, vertel eens ... Over de inhoud van het faillissementsverslag', *FIP* 2020/266, afl. 6, p. 35-42.

Oppedijk-Van Veen & Leferink 2019

Oppedijk-Van Veen & Leferink, 'De curator en de failliet – diverse aspecten van het oorzakenonderzoek', in: R.F. Feenstra, M.A. Broeders & Ph.W. Schreurs (red.),

- De Curator en de Failliet. Insolad Jaarboek 2019*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, p. 191-211.
- Poelen, KWALON 2017
I. Poelen, “Verhalenvertellers” als informanten: obstakel of waardevolle bron’, KWALON 2017, afl. 3, p. 24-28.
- Polak 2002
C.E. Polak, *Faillissementsrecht*, Deventer: Kluwer 2002.
- Polman, *fd.nl* 2020
J. Polman, ‘Curatoren Imtech en topadvocaten De Brauw clashen over ‘graai-gedrag’’, *fd.nl*, 2 november 2020.
- Pool, Pluut & Vriesendorp, *RdW* 2021
J.M.W. Pool, H. Pluut & R.D. Vriesendorp, ‘Belemmeringen bij de aanpak van onregelmatigheden door de curator’, *Recht der Werkelijkheid* 2021, afl. 1, p. 10-36.
- Pool, *Leiden Law Methods Portal* 2020
J.M.W. Pool, *Grounded Theory*, Leiden Law Methods Portal, leidenlawmethodsportal.nl/topics/grounded-theory, 4 december 2020.
- De Ranitz, *TvI* 2008
S.H. de Ranitz, ‘Perverse prikkels, curatoren en de goede procesorde’, *TvI* 2008/42, afl. 6, p. 273-276.
- Remmers & Groenland, KWALON 2006
N. Remmers & E. Groenland, ‘De steekproeftrekking en de selectie van respondenten in commercieel kwalitatief onderzoek’, KWALON 2006, afl. 3, p. 21-26.
- Renssen 2021
S. Renssen, *De herijking van het faillissementsrecht. De WHOA (Recht & Praktijk, nr. InsR17)*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.
- Renssen 2019
S. Renssen, *De herijking van het faillissementsrecht. De pijler modernisering (Recht en Praktijk nr. InsR12)*, Deventer: Wolters Kluwer 2019.
- Renssen 2017
S. Renssen, *De herijking van het faillissementsrecht. De pijler fraudebestrijding (Recht & Praktijk, nr. InsR8)*, Deventer: Wolters Kluwer 2017.
- Renssen 2016
S. Renssen, *De turboliquidatie van de Besloten Vennootschap (Serie Van der Heijden Instituut nr. 131) (diss. Maastricht)*, Deventer: Wolters Kluwer 2016.
- De Ridder e.a. 2012
J. de Ridder e.a., *Evaluatie Garantstellingsregeling curatoren 2012*, Groningen: Pro Facto 2019.
- Rijckenberg, *TvI* 2008
C. Rijckenberg, ‘De rechter-commissaris insolventies: quality-proof?’, *TvI* 2008/28, afl. 4, p. 193-199.
- Saldaña 2013
J. Saldaña, *The coding manual for qualitative researchers*, Londen: Sage 2013.

Van Schie & Van Smeden, *WFR* 1982

P.M. van Schie & W.W. van Smeden, 'Beperking van de aansprakelijkheid ingevolge de Wet ketenaansprakelijkheid', *WFR* 1982/1103, afl. 5561, p. 1103-1118.

Schimmelpenninck, *TvI* 2008

R.J. Schimmelpenninck, 'Protocol oorzakenonderzoek voor complexe faillissementen', *TvI* 2008/20, afl. 3.

Ph.W. Schreurs, 'Informatieverwerving door de curator: veni, vidi, privici', *TvI* 2021/43, afl. 7, p. 331-333.

Schreurs, *TvI* 2020

Ph.W. Schreurs, 'Er is nog leven na het curatorschap', *TvI* 2020/16, afl. 2, p. 109-112.

Schreurs, *TvI* 2018

Ph.W. Schreurs, 'Op weg naar transparant toezicht', *TvI* 2018/26, afl. 4, p. 161-165.

Smaling, *KWALON* 2014

A. Smaling, 'Steekproeven voor generalisatie', *KWALON* 2014, afl. 1, p. 5-13.

Strauss & Corbin 1998

A. L. Strauss & J. Corbin, *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*, Thousand Oaks, CA: Sage 1998.

Timmer, *Tijdschrift voor de Politie* 2018

J. Timmer, 'Faillissementsfraude. Easy to learn, hard to master', *Tijdschrift voor de Politie* 2018/4, p. 30 e.v.

Timmerman, *MvO* 2020

L. Timmerman, 'Uitdagingen voor het ondernemingsrecht; op weg naar een echt ondernemingsrecht?', *MvO* 2020, afl. 5/6, p. 133-141.

Veerman 2004

G.J. Veerman, De wet als zinsbegoochelingstoestel. Over de kwaliteit van wetgeving (oratie UM), Universiteit Maastricht 2004.

Verdaas, *TvI* 2009

A.J. Verdaas, 'Beloning van curatoren en bonuscultuur', *TvI* 2009/30, afl. 6, p. 177-179.

Vermaire & Luijkx, *FIP* 2016

R.M. Vermaire & J.M. Luijkx, 'Een curator die steviger in zijn schoenen staat? Over het wetsvoorstel versterking positie curator', *FIP* 2016/84, afl. 2, p. 16-21.

Verrest & Heukels, *AA* 2017

P.A.M. Verrest & T. Heukels, 'Nieuwe wetgeving ter bestrijding van faillissementsfraude', *AA* 2017/0051, afl. 1, p. 51-57.

Verstijlen, *TvI* 2020

F.M.J. Verstijlen, 'Een kwart eeuw curatorenansprakelijkheid', *TvI* 2020/20, afl. 2, p. 126-130.

Verstijlen 1998

F.M.J. Verstijlen, *De faillissementscurator*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1998.

Vollstedt & Rezat 2019

M. Vollstedt & S. Rezat, 'An introduction to grounded theory with a special focus on axial coding and the coding paradigm', in: G. Kaiser & N. Presmeg (eds.),

- Compendium for Early Career Researchers in Mathematics Education*, Cham: Springer International Publishing 2019, p. 81–100.
- Vriesendorp, *TvI* 2017
R.D. Vriesendorp, '[**]it happens; then and now', *TvI* 2017/23, afl. 4, p. 148-159.
- Vriesendorp 2021
R.D. Vriesendorp, *Insolventierecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2021.
- Vriesendorp, *TvI* 2010
R.D. Vriesendorp, 'De curator en de rechter: soms net (geen) egeltjes', *TvI* 2010/12, afl. 3, p. 83-85.
- Van Vonderen, *TvI* 2000
M.P.P.M. van Vonderen, 'Benoemingsbeleid in nieuwe tijden', *TvI* 2000, afl. 1, p. 18.
- Webley 2010
L. Webley, 'Qualitative approaches to empirical legal research', in: P. Cane & H.M. Kritzer, *The Oxford Handbook of Empirical Legal Studies*, Oxford: Oxford University Press 2010.
- Wessels, *AA* 2017
B. Wessels, 'Transparantie bij de benoeming van de faillissementscurator' *AA* 2017/0965, p. 965-972.
- Wibier 2018
R.M. Wibier, *Nederlands faillissementsrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2018.
- Winter e.a., *Ondernemingsrecht* 2020
J.W. Winter e.a., 'Naar een zorgplicht voor bestuurders en commissarissen tot verantwoordelijke deelname aan het maatschappelijk verkeer', *Ondernemingsrecht* 2020/86, afl. 7, p. 471-474.

Appendices

Appendix 1

Empirische begrippen

Kwalitatief onderzoek

<i>Atlas.ti</i>	Atlas.ti is een softwareprogramma dat behulpzaam kan zijn bij het gestructureerd analyseren van onderzoeksdata. Atlas.ti biedt mogelijkheden om (in dit geval) interviewtranscripten te analyseren en te vergelijken. Bovendien biedt het programma mogelijkheden om een theorie te ontwikkelen op basis van de data.
<i>Axial coding</i>	<i>Axial coding</i> is een fase in het coderen waarbij de codes van de open coding die zien op vergelijkbare aspecten worden samengevoegd in één code. Denk bijvoorbeeld aan het samenvoegen van de codes 'curator is geen politieagent' en 'curator is geen boevenvanger'.
<i>Coderen</i>	Coderen is een proces om data te analyseren. Coderen is niets anders dan het selecteren van een stuk tekst uit een transcript en daar een label aanhangen. Denk bijvoorbeeld aan de quote 'ik krijg geen reactie van het CMF', die het label 'geen reactie CMF' krijgt.
<i>Constant comparison</i>	<i>Constant comparison</i> is een kernelement van de <i>grounded theory</i> -methode en houdt in dat tijdens het coderen (analyseren) van de transcripten steeds wordt gekeken of bestaande codes kunnen worden gebruikt voor een quote. Als een participant bijvoorbeeld vertelt over gebrekkige reacties van het CMF, dan kan de onderzoeker de hierboven besproken code 'geen reactie CMF' gebruiken.
<i>Deductief</i>	Deductief betekent dat er op basis van een theorie bepaalde assumpties worden getoetst in de data. Bij deductief onderzoek is het vertrekpunt de theorie.
<i>Hypothese</i>	Een hypothese is een stelling waarin de onderzoeker aangeeft welk verband hij verwacht te vinden in het onderzoek.
<i>Inductief</i>	Inductief betekent dat er op basis van waarnemingen (data) een theorie wordt ontwikkeld. Die theorie moet vervolgens worden getoetst. Bij inductief onderzoek is het vertrekpunt de data.

<i>Iteratief</i>	Iteratief betekent dat verschillende stappen in een bepaald proces zich stelselmatig herhalen. In kwalitatief onderzoek betekent iteratief dat dataverzameling en data-analyse tegelijkertijd plaatsvinden. Met andere woorden, na ieder interview bekijkt de onderzoeker over welke onderwerpen er voldoende informatie beschikbaar is en over welke onderwerpen in volgende interviews moet worden doorggevraagd.
<i>Memoën</i>	Memoën is een kernelement van de <i>grounded theory</i> -methode en betekent dat tijdens het analyseren memo's worden aangemaakt waarin de onderzoeker zijn gedachten over het proces opschrijft. Dat kan bijvoorbeeld zien op lichaamstaal van een bepaalde participant in een interview of op een bepaalde gedachte over verbanden tussen codes, alvorens wordt toegekomen aan de <i>selective coding</i> -fase. De memo's bieden inzicht in het werkproces van de onderzoeker.
<i>Open coding</i>	<i>Open coding</i> is een wijze van coderen waarbij de labels die worden gegeven aan een quote aansluiten bij hetgeen de participant letterlijk heeft gezegd.
<i>Pilotinterviews</i>	Pilotinterviews zijn voorbereidende interviews met participanten waarin wordt nagegaan of er een werkbare onderwerpenlijst is opgesteld. Bovendien zorgen pilotinterviews voor een beter inzicht in het onderzoeksgebied, zodat tijdens de daadwerkelijke interviews beter kan worden doorggevraagd.
<i>Purposeful sampling</i>	<i>Purposeful sampling</i> is een methode om participanten voor een studie te selecteren op basis van enkele vooraf opgestelde criteria zoals (in mijn geval) ervaring, arrondissement of grootte van het kantoor.
<i>Saturatie</i>	Saturatie (of verzadiging) betekent dat nieuwe interviews geen nieuwe informatie meer opleveren. Op het moment dat saturatie is bereikt, kan de onderzoeker stoppen met het afnemen van interviews.
<i>Selective coding</i>	<i>Selective coding</i> is de laatste fase van het coderen, waarbij de verschillende (samengevoegde) codes met elkaar in verband worden gebracht zodat er een verhaal ontstaat.
<i>Semigestructureerde interviews</i>	Bij een semigestructureerd interview wordt vooraf geen vragenlijst opgesteld. De interviews worden in plaats daarvan uitgevoerd aan de hand van een onderwerpenlijst. Een semigestructureerd interview laat daarmee voldoende ruimte voor eigen inbreng van participanten.
<i>Sensitizing concepts</i>	<i>Sensitizing concepts</i> zijn open en niet-gedefinieerde concepten die een algemeen beeld schetsen van het onderzoeksobject en zo richting geven aan open kwalitatief onderzoek.
<i>Steekproef</i>	Een steekproef (ook wel <i>sample</i>) is een selectie uit de gehele groep (populatie) die je wilt onderzoeken.

<i>Theoretical sampling</i>	<i>Theoretical sampling</i> is een methode om participanten voor een studie te selecteren op basis van de informatie die ze kunnen geven. Denk bijvoorbeeld aan het kiezen van participanten die ervaring hebben met het doen van fraudemeldingen, omdat die invalshoek onderbelicht is gebleven in eerdere interviews.
<i>Transcriberen</i>	Transcriberen is het letterlijk uittypen van de opnames van interviews.

Kwantitatief onderzoek

<i>Afhankelijke variabele</i>	Een afhankelijke (ook wel uitkomst)variabele is een variabele waarover de onderzoeker een voorspelling wil doen op basis van de waarde(n) van de onafhankelijke variabele(n). De afhankelijke variabele wordt doorgaans aangeduid met y . Denk aan de (afhankelijke) variabele salaris die voorspeld kan worden aan de hand van de (onafhankelijke) variabelen leeftijd en geslacht.
<i>Binaire logistische regressie</i>	Als de afhankelijke variabele in de logistische regressie twee categorieën kent, spreken we van een binaire logistische regressie.
<i>Binaire variabele</i>	Een binaire variabele is een variabele met twee categorieën en dus twee mogelijke waarden die elkaar uitsluiten. Denk aan 'Ja' of 'Nee', '0' of '1' en 'Dood' of 'Levend'.
<i>Bivariate analyse</i>	Een bivariate analyse ziet op het testen van een verband tussen twee variabelen. Correlaties zijn hier een voorbeeld van.
<i>Correlatie</i>	Correlatie is de samenhang tussen twee variabelen. Een perfecte samenhang heeft de correlatiewaarde 1. Er kunnen op basis van correlaties geen uitspraken worden gedaan over causaliteit (oorzaak-gevolgrelaties).
<i>Cronbach's alpha (α)</i>	De Cronbach's alpha (α) geeft de betrouwbaarheid van een meetinstrument weer. De alpha wordt vaak gebruikt om na te gaan of een combinatie van verschillende items een geschikte maatstaf is om de schaal voor een bepaalde variabele te meten. Er wordt dan gekeken naar de interne consistentie van de verschillende items.
<i>Dichotome variabele</i>	Een dichotome variabele is een nominale variabele die slechts twee waarden kan aannemen. Denk aan 'Dood' of 'Levend'. Zie ook binaire variabele.
<i>Hypothese</i>	Een hypothese is een stelling waarin de onderzoeker aangeeft welk verband hij verwacht te vinden in het onderzoek.
<i>Interactie-effect</i>	Een interactie-effect houdt in dat het effect van een onafhankelijke variabele op de afhankelijke (uitkomst)variabele afhangt van een derde variabele, de zogenaamde moderator.

<i>Intervalvariabelen</i>	Intervalvariabelen zijn variabelen waarvan de waarden schaalpunten vertegenwoordigen. De verschillen tussen de schaalpunten worden in getallen uitgedrukt. Intervalvariabelen kennen een ordening en een vaste afstand tussen twee getallen.
<i>Item</i>	Een item is een vraag of een stelling die in de survey is voorgelegd aan de respondenten. Het is een manier om een concept of variabele meetbaar te maken. Dat wordt operationaliseren genoemd.
<i>Likert-schaal</i>	Een Likert-schaal is een schaal van doorgaans 5 of 7 punten die wordt gebruikt om de antwoorden van respondenten op bepaalde items te registreren. Het gaat dan bijvoorbeeld om een schaal met de waarden 1 t/m 5 voor 'helemaal mee oneens', 'mee oneens', 'neutraal', 'mee eens' en 'helemaal mee eens'.
<i>Logistische regressie</i>	Bij een logistische regressieanalyse is de afhankelijke variabele een categorische variabele. Dit in tegenstelling tot lineaire regressie, waar de afhankelijke variabele aangenomen wordt continu te zijn en aldus elke waarde aan kan nemen.
<i>Multicollineariteit</i>	Multicollineariteit betekent dat er (minimaal) twee onafhankelijke variabelen in een model sterk samenhangen, oftewel een hoge correlatie vertonen.
<i>Multinomiale logistische regressie</i>	Als de afhankelijke variabele in de logistische regressie meer dan twee categorieën kent, spreken we van een multinomiale logistische regressie. Bij multinomiale logistische regressie wordt er altijd voor een referentiecategorie gekozen, wat betekent dat de waarschijnlijkheid van een uitkomst wordt voorspeld ten opzichte van de referentiecategorie.
<i>Nominale of categorische variabele</i>	Een nominale (ook wel categorische) variabele is een variabele waarvan de waarde niet numeriek is. Denk aan het arrondissement waar iemand werkzaam is. Hier kan ten behoeve van de analyse alsnog een numerieke waarde aan worden verbonden. Zo kan bijvoorbeeld het arrondissement Amsterdam het nummer '1' krijgen, het arrondissement Den Haag het cijfer '2', et cetera.
<i>Odds ratio</i>	Bij logistische regressie wordt niet de uitkomst zelf, maar de kans op die uitkomst voorspeld. De odds geeft de verhouding weer tussen de waarschijnlijkheid dat een gebeurtenis optreedt (zal optreden) en de waarschijnlijkheid dat een gebeurtenis niet zal optreden. Dit is de relatieve kans. De odds ratio is vervolgens de vergelijking van de relatieve kans voor waarden van de onafhankelijke variabele. De odds ratio loopt van 0 tot oneindig, waarbij een odds ratio van 1 betekent dat er geen samenhang is tussen de onafhankelijke en de afhankelijke variabele. De odds ratio wordt veel gebruikt in medisch onderzoek, waar het veelal gaat om de kans (of het risico) op ziekte of sterfte. Een voorbeeld is de odds ratio voor roken in vergelijking met niet-roken op het krijgen van een hartinfarct.

<i>Onafhankelijke variabele</i>	Een onafhankelijke variabele is een variabele waarvan de onderzoeker verwacht dat deze variabele een effect heeft op een andere variabele (de afhankelijke variabele). Het is de verklarende of voorspellende variabele, doorgaans aangeduid met x . Denk aan de (onafhankelijke) variabele leeftijd die een effect kan hebben op de (afhankelijke) variabele salaris.
<i>Productterm</i>	Het interactie-effect in een regressiemodel wordt geschat door in het regressiemodel een variabele op te nemen die bestaat uit de productterm (letterlijk een vermenigvuldiging) van de twee onafhankelijke variabelen die naar verwachting niet enkel los van elkaar maar ook tezamen een invloed uitoefenen op de afhankelijke variabele.
<i>Regressieanalyse</i>	Een regressieanalyse is een statistische analysetechniek die ziet op het voorspellen van een bepaalde uitkomst voor de afhankelijke variabele op basis van informatie over andere (onafhankelijke) variabelen. We spreken dan van een regressie van de onafhankelijke variabele op de afhankelijke variabele. Bij eenvoudige regressie is sprake van één onafhankelijke variabele. Bij meervoudige of multiële regressie is er meer dan één onafhankelijke variabele.
<i>Significantie</i>	Statistische significantie geeft aan of het gevonden verband te verklaren is door toeval. Als een bepaalde uitkomst statistisch significant is, betekent dat dat het gevonden verband (waarschijnlijk) niet op toeval berust.
<i>Significantieniveau</i>	Het significantieniveau (uitgedrukt middels de α of de p-waarde) is een drempelwaarde die de onderzoeker vooraf kiest. Als de p-waarde onder de vooraf vastgestelde drempel ligt, betekent dat dat het gevonden verband statistisch significant is. Een significantieniveau van 0,05 is het meest gebruikelijk. Dat betekent dat er een kans is van 5% dat de gevonden samenhang toch niet bestaat.
<i>Standaarddeviatie</i>	De standaarddeviatie (<i>SD</i>) geeft de mate van spreiding aan in de antwoorden van de respondenten.
<i>Variabele</i>	Een variabele is iedere factor die verschillende waarden kan aannemen, oftewel die variabel is. Denk aan leeftijd of geslacht, maar ook de mate waarin iemand tevreden is (van laag tot hoog variërend).

Appendix 2

Onderwerpenlijst interview

Het interview zal semigestructureerd zijn, hetgeen betekent dat de vragen voor het gesprek niet vastliggen. Het interview wordt gevoerd aan de hand van vooraf vastgestelde onderwerpen die betrekking hebben op het overkoepelende onderzoeksthema: de beoordeling van bestuurlijk handelen door de curator. De onderwerpen zijn hieronder weergegeven. Het interview duurt naar verwachting ongeveer 60-90 minuten. Van u wordt verwacht dat u zo eerlijk mogelijk uw visie en ervaringen geeft met betrekking tot de onderwerpen die tijdens het interview aan bod komen. Indien ik u een vraag stel die u niet wenst te beantwoorden, kan u die vraag zonder opgave van reden onbeantwoord laten.

1. Opleiding en ervaring
2. Benoeming door de rechtbank
3. Eerste contact met de bestuurder(s)
4. Het oorzaken- en rechtmatigheidsonderzoek
5. Handhaving bestuursnormen: schikking, procedure en fraudemelding
6. Artikel 68 Fw: de taak van de curator
7. Lege boedels, voorfinanciering en de garantstellingsregeling
8. Rol van de rechter-commissaris

Appendix 3

Survey

SURVEY OVER DE AANPAK VAN ONREGELMATIGHEDEN RONDOM FAILLISEMENTEN

Bedankt voor uw deelname aan deze survey.

De vragen gaan over uw persoonlijke ervaringen met en uw zienswijze op de rol van de curator bij de aanpak van onregelmatigheden. De survey gaat over uw persoonlijke mening als curator. Er zijn geen goede of foute antwoorden. Neem bij de beantwoording van de vragen uw faillissementspraktijk van grofweg de laatste tien jaar (of indien u nog niet zo lang curator bent, uw startdatum) als uitgangspunt.

De survey duurt ongeveer 15-30 minuten. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt voor het promotieonderzoek van Jessie Pool (j.m.w.pool@law.leidenuniv.nl) en daarvan afgeleide publicaties naar de aanpak van onregelmatigheden in faillissementen. De gegevens zullen vertrouwelijk en anoniem worden behandeld. Uw mening en deelname worden enorm gewaardeerd.

Hoeveel jaar werkervaring heeft u als advocaat?

[...]

Hoeveel jaar werkervaring heeft u als curator?

[...]

In hoeveel faillissementen bent u momenteel curator?

[...]

Bij welk arrondissement bent u advocaat?

- Amsterdam
- Den Haag
- Gelderland
- Limburg
- Midden-Nederland
- Noord-Holland
- Noord-Nederland
- Oost-Brabant
- Overijssel
- Rotterdam
- Zeeland-West-Brabant

Wordt u wel eens aangesteld als curator bij een ander arrondissement?

- Ja
- Nee

U heeft aangegeven wel eens als curator te worden aangesteld bij een ander arrondissement. Bij welk(e) arrondissement(en)?

- Amsterdam
- Den Haag
- Gelderland
- Limburg
- Midden-Nederland
- Noord-Holland
- Noord-Nederland
- Oost-Brabant
- Overijssel
- Rotterdam
- Zeeland-West-Brabant

Wat is de grootte van het kantoor waar u werkzaam bent?

- 1 advocaat
- 2-5 advocaten
- 6-20 advocaten
- 21-50 advocaten
- 51-100 advocaten
- 101 of meer advocaten

Bent u lid van INSOLAD?

- Ja
- Nee

Sinds wanneer bent u lid van INSOLAD?

[...]

Wat is uw leeftijd?

[...]

Wat is uw geslacht?

- Vrouw
- Man
- Non-binair
- Zeg ik liever niet

VRAGEN OVER TOEGEWENZEN FAILLISEMENTEN

De volgende vragen gaan over uw faillissementspraktijk over het afgelopen decennium (vanaf 2010 of, als u in 2010 nog geen curator was, zolang u werkzaam

bent als curator). Als er wordt gevraagd naar een aantal of naar percentages, dan kunt u volstaan met een schatting.

Hoeveel faillissementen behandelt u gemiddeld per jaar?

[...]

Op welke lijst voor de benoeming van faillissementen staat u momenteel bij de rechtbank?

- Natuurlijke personen
- Kleine bedrijven
- Middelgrote bedrijven
- Grote en/of complex geachte faillissementen
- Ander type lijst, namelijk [...]
- Weet ik niet

Welk type faillissement krijgt u doorgaans toegewezen? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

- Landbouw, bosbouw en visserij
- Industrie en productie
- Bouwnijverheid
- Groot- en detailhandel (retail)
- Horeca
- Onroerend goed
- Uitzendsector en arbeidsbemiddeling
- Reis- en evenementenbranche
- Overige dienstverlening
- Dienstverlenende instellingen
- Onderwijs
- Gezondheids- en welzijnszorg
- Cultuur
- Sport
- Fraudefaillissementen
- Anders, namelijk: [...]

In hoeveel procent van de aan u toegewezen faillissementen kan *geen* uitkering gedaan worden aan de faillissementsschuldeisers (lege boedel in ruime zin)? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de aan u toegewezen faillissementen kan *geen* uitkering gedaan worden aan de boedelschuldeisers (lege boedel in enge zin)? (slider tussen de 0 en 100%)

Hoeveel procent van de gemaakte uren in de aan u toegewezen faillissementen wordt gemiddeld en globaal gezien afgeschreven? (slider tussen de 0 en 100%)

VRAGEN OVER DE TAAK VAN DE CURATOR

De volgende vragen gaan over uw zienswijze op de taak van de curator. We zijn geïnteresseerd in uw persoonlijke mening over wat wel en wat niet onder de taakomschrijving van de curator valt. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
De curator dient de belangen van de boedelschuldeisers.					
De curator dient de belangen van de concurrente schuldeisers.					
De curator dient de belangen van de preferente schuldeisers.					
De curator dient de belangen van de fiscus.					
De curator dient de belangen van de werknemers.					
De curator dient de belangen van de aandeelhouders.					
De curator dient de belangen van de gefailleerde.					
De curator dient maatschappelijke belangen.					
De curator moet rekening houden met milieu-effecten.					

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
De curator voert zijn werkzaamheden primair uit ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers.					
De curator moet onregelmatig handelen (door bijv. bestuurders) altijd aanpakken.					
De curator heeft een fraudebestrijdende rol.					

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
De belangen van de gezamenlijke schuldeisers gaan altijd boven maatschappelijke belangen.					

U heeft aangegeven dat u het niet (helemaal) eens bent met de stelling dat de belangen van de gezamenlijke schuldeisers altijd boven maatschappelijke belangen gaan. Kunt u uitleggen wanneer u als curator de maatschappelijke belangen zwaarder zou laten meewegen dan de belangen van de gezamenlijke schuldeisers?
[...]

Als curator wordt u geconfronteerd met diverse maatschappelijke belangen. Tevens heeft u als curator taken toegewezen gekregen in het kader van de behartiging van maatschappelijke belangen. In de rechtspraak is dit op een aantal terreinen geconcretiseerd, maar mogelijk wordt u in uw praktijk met andere maatschappelijke belangen geconfronteerd. Rangschik de hieronder genoemde maatschappelijke belangen van belangrijk (1) naar minst belangrijk (4). Het gaat hier om uw persoonlijke mening.

1. Fraudebestrijding
2. Milieuaspecten
3. Behoud van werkgelegenheid
4. Andere maatschappelijke belangen, namelijk: [...]

Tijdens uw werkzaamheden als curator komt u in aanraking met diverse, soms tegenstrijdige, belangen en zult u afwegingen moeten maken. Rangschik de hieronder genoemde belangen in volgorde van belangrijk (1) naar minst belangrijk (10). Het gaat hier om uw persoonlijke mening.

1. Voldoening van boedelschuldeisers
2. Voldoening van preferente schuldeisers
3. Voldoening van concurrente schuldeisers
4. Fiscale belang van een effectieve/optimale belastinginning
5. Behoud van werkgelegenheid
6. Waardebehoud voor zittende aandeelhouders
7. Niet-geldelijke belangen van de gefailleerde
8. Andere (maatschappelijke) belangen, zoals
9. Fraudebestrijding
10. Milieu

Vragen over het oorzakenonderzoek

De volgende vragen gaan over uw zienswijze op het oorzakenonderzoek. We zijn op zoek naar uw persoonlijke mening over en ervaringen met het oorzakenonderzoek. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
In ieder faillissement moet een oorzakenonderzoek plaatsvinden.					
De curator moet het oorzakenonderzoek in beginsel zelf uitvoeren (d.w.z. zonder inschakeling van derden anders dan kantoorgenoten).					
Het oorzakenonderzoek moet in het belang van de gezamenlijke schuldeisers zijn.					
Curatoren zijn voldoende geëquipeerd om het oorzakenonderzoek uit te voeren.					
Curatoren zijn voldoende onafhankelijk om het oorzakenonderzoek uit te voeren.					
Het oorzakenonderzoek mag achterwege blijven indien de boedel niet voldoende middelen bevat.					
Het oorzakenonderzoek mag achterwege blijven indien op voorhand al duidelijk is dat bestuurders of andere mogelijk aansprakelijke personen geen verhaal bieden.					
Het hoofddoel van het oorzakenonderzoek moet zijn het genereren van extra middelen voor de boedel.					
Het hoofddoel van het oorzakenonderzoek moet zijn het verkrijgen van een gedetailleerd inzicht in de feitelijke gang van zaken voorafgaand aan het faillissement.					
Het oorzakenonderzoek moet worden uitgevoerd aan de hand van een vooraf vastgesteld protocol.					

Hieronder kunt u uw antwoorden toelichten en/of extra informatie geven over uw zienswijze op het oorzakenonderzoek.

[...]

VRAGEN OVER ONREGELMATIGHEDEN IN FAILLISSEMENTEN

De volgende vragen gaan over uw ervaringen met onregelmatigheden in faillissementen. Onder onregelmatigheden vallen onbehoorlijke handelingen voorafgaand aan het faillissement, zoals (kennelijk) onbehoorlijk bestuur, paulianeus handelen of frauduleus handelen.

Als er wordt gevraagd naar een aantal of naar percentages, dan kunt u volstaan met een schatting.

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen was naar uw mening sprake van (kennelijk) onbehoorlijk bestuur? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen was naar uw mening sprake van paulianeus handelen? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen was naar uw mening sprake van frauduleus handelen? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen kwam naar uw mening een (of meerdere) van bovengenoemde onregelmatigheden voor? (slider tussen de 0 en 100%)

Hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen was naar uw mening veroorzaakt door het bestuur? (slider tussen de 0 en 100%)

Rangschik de hieronder genoemde onregelmatigheden van meest ernstig (1) naar minst ernstig (3). Het gaat hier om uw persoonlijke mening.

1. (Kennelijk) onbehoorlijk bestuur
2. Paulianeus handelen
3. Frauduleus handelen

VRAGEN OVER DE AANPAK VAN ONREGELMATIGHEDEN

Tijdens de afwikkeling van een faillissement kunt u als curator stuiten op onregelmatigheden zoals (kennelijk) onbehoorlijk bestuur, paulianeus handelen of fraude. U heeft vervolgens verschillende mogelijkheden om op te treden, zoals een rechtshandeling vernietigen op grond van de faillissementspauliana, een bestuurdersaansprakelijkheidsvordering instellen of een fraudemelding doen bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude. Bovendien kunt u een civielrechtelijk bestuursverbod vorderen. Deze mogelijkheden zijn alle voorbeelden van het aanpakken van onregelmatigheden. De volgende vragen gaan over uw zienswijze op en uw ervaringen met de aanpak van onregelmatigheden. Er zijn geen goede of foute antwoorden. Als er gevraagd wordt naar een aantal of naar percentages, dan kunt u volstaan met een schatting.

De volgende vragen gaan over de frequentie waarin u bepaalde handelingen in de door u afgewikkelde faillissementen uitvoert.

	Nooit	Zelden	Soms	Vaak	(Bijna) altijd
Ik voer een oorzakenonderzoek uit in een faillissement.					
Ik voer een oorzakenonderzoek uit aan de hand van een vooraf vastgesteld protocol.					
Ik meld geconstateerde onregelmatigheden bij de rechter-commissaris.					
De rechters-commissarissen in mijn arrondissement stimuleren mij om onregelmatigheden aan te pakken.					
Ik onderneem actie wanneer ik onregelmatigheden signaleer.					

	Nooit	Zelden	Soms	Vaak	(Bijna) altijd
Ik doe melding van fraude bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude bij (vermoedens van) frauduleus handelen.					
Ik krijg een reactie van het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude als ik een melding doe.					
De fraudemeldingen die ik doe bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude worden opgepakt.					
Ik vorder een civielrechtelijk bestuursverbod indien aan een van de gronden is voldaan.					
Als ik een bestuurdersaansprakelijkheidsprocedure voer, dan laat ik me bijstaan door een advocaat van een ander kantoor.					
Het Nederlands wettelijk kader biedt mij voldoende mogelijkheden om een succesvolle civielrechtelijke claim in te stellen tegen bestuurders die onregelmatig hebben gehandeld.					
Ik heb het gevoel dat ik voldoende mogelijkheden heb om onregelmatig handelende bestuurders aan te pakken.					

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
De curator moet melding of aangifte doen van fraude.					
De curator moet een bestuursverbod vorderen indien aan een van de gronden is voldaan.					
De curator mag niet schikken indien sprake is van fraude.					

Hoeveel procent van de geconstateerde onregelmatigheden in door u afgewikkelde faillissementen heeft uiteindelijk door de aanpak daarvan voor een (positief) resultaat voor de boedel gezorgd? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen bent u tot een schikking met het bestuur wegens onregelmatig handelen gekomen? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen hebt u met succes een of meer rechtshandelingen op grond van de faillissementspauliana vernietigd? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen bent u een bestuurdersaansprakelijkheidsprocedure gestart? (slider tussen de 0 en 100%)

Hoeveel procent van de door u gestarte bestuurdersaansprakelijkheidsprocedures heeft uiteindelijk voor een (positief) resultaat voor de boedel gezorgd? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen heeft u een melding van faillissementsfraude bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude gedaan? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen heeft u een vordering ingesteld tot het opleggen van een civielrechtelijk bestuursverbod? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen was er *onvoldoende* boedel om civielrechtelijke stappen (procedure, pauliana, schikking) te ondernemen tegen geconstateerde onregelmatigheden? (slider tussen de 0 en 100%)

In hoeveel procent van de door u afgewikkelde faillissementen was er *onvoldoende* boedel om een fraudemelding van of aangifte tegen geconstateerde onregelmatigheden te doen? (slider tussen de 0 en 100%)

Eerder onderzoek wijst uit dat curatoren verschillende belemmeringen ervaren bij de aanpak van onregelmatigheden. Wat is voor u de belangrijkste reden om onregelmatigheden niet aan te pakken?

Rangschik de hieronder genoemde factoren van meest belemmerend (1) naar minst belemmerend (10) bij de aanpak van onregelmatigheden. Het gaat hier om uw persoonlijke ervaring en mening.

1. Onvoldoende middelen in de boedel in het concrete faillissement
2. Gebrek aan verhaalsmogelijkheden bij de bestuurder in het concrete faillissement
3. Mijn meldingen of aangiftes worden toch nauwelijks opgepakt
4. Ik vind de aanpak van onregelmatigheden geen taak van de curator
5. Ontbrekende D&O-verzekering
6. Onvoldoende juridische mogelijkheden om aan te spreken
7. Gebrek aan bewijs
8. Ontbrekende toestemming van de rechter-commissaris
9. De aanpak onregelmatigheden is in het concrete faillissement strijdig met de belangen van de gezamenlijke schuldeisers
10. Er is geen of onvoldoende zicht op een vergoeding voor de tijd die in het concrete faillissement moet worden besteed aan de aanpak van onregelmatigheden

Zijn er voor u andere redenen waarom u onregelmatigheden niet altijd signaleert of aanpakt?

[...]

VRAGEN OVER DE SAMENWERKING MET UW RECHTBANK

De volgende vragen gaan over uw ervaringen met de samenwerking met uw rechtbank. We zijn op zoek naar uw persoonlijke mening. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Ik ben positief over de samenwerking met de rechters-commissarissen in mijn arrondissement.					
De rechtbank organiseert voldoende evaluatiemomenten waarin ik feedback krijg over de wijze waarop ik faillissementen afwikkel.					
De rechtbank staat open voor feedback op de (samenwerking met de) rechters-commissarissen.					
Als ik het niet eens ben met een rechter-commissaris, dan voel ik me vrij dat met diegene te delen.					
Als ik het niet eens ben met een rechter-commissaris, dan voel ik me vrij om mijn eigen lijn te volgen (behoudens waar ik zijn goedkeuring/machtiging nodig heb of mij een bevel is gegeven).					
Ik weet wat de rechtbank van mij verwacht bij de afwikkeling van faillissementen.					
De rechters-commissarissen in mijn arrondissement verwachten dat ik onregelmatigheden in faillissementen aanpak.					
De rechters-commissarissen zitten op één lijn op het gebied van fraudebestrijding.					
Het benoemingsbeleid bij mijn rechtbank is transparant.					
Het benoemingsbeleid bij mijn rechtbank is eerlijk.					
De rechtbank houdt er bij de benoeming van curatoren rekening mee dat lege boedels eerlijk verdeeld worden onder de kantoren in mijn arrondissement.					

VRAGEN OVER UW SITUATIE BINNEN UW KANTOOR

De volgende vragen gaan over de faillissementspraktijk binnen uw kantoor. We zijn op zoek naar uw persoonlijke mening en ervaringen. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

Als er gevraagd wordt naar een aantal of naar percentages, dan kunt u volstaan met een schatting.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
De faillissementspraktijk is voor mijn kantoor rendabel.					
De insolventieafdeling op mijn kantoor maakt voldoende omzet.					
De insolventieafdeling op mijn kantoor draait qua omzet in vergelijking met andere afdelingen goed.					
Binnen de insolventieafdeling op mijn kantoor heb ik voldoende doorgroeikansen.					
Ik maak voldoende declarabele uren in de faillissementspraktijk om door te kunnen groeien binnen mijn kantoor.					
Onder de streep haal ik uit faillissementen voldoende omzet over de gewerkte uren.					
Het daadwerkelijk geïncasseerde uurtarief in faillissementen is minder dan mijn gemiddeld uurtarief in andere commerciële zaken.					

Hoeveel procent van de uren die u werkt in faillissementen worden betaald uit de boedel? (slider tussen de 0 en 100%)

Indien u nog afsluitende op- of aanmerkingen heeft over uw zienswijze op de aanpak van onregelmatigheden rondom faillissementen of over de survey, dan kunt u dat hieronder laten weten.

[...]

Indien u op de hoogte gehouden wilt worden over (de resultaten van) het onderzoek, dan kunt u dat laten weten door een e-mail te sturen naar j.m.w.pool@law.leidenuniv.nl.

[...]

Appendix 4

Gespreksverslag interview FIOD

Het interview heeft allereerst inzicht gegeven in de afwikkeling van fraudemeldingen van curatoren. Als een melding bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude binnenkomt, wordt eerst gekeken of de melding moet worden doorgestuurd naar de politie of de FIOD (zie ook par. 3.3.2).

‘Het belangrijkste criterium is het bedrag aan onttrekkingen. Als dat bedrag boven de honderdduizend euro zit, dan wordt dat bijna altijd wel doorgestuurd – nee ik kan beter zeggen: dan wordt hij altijd doorgestuurd aan een accountmanager van de FIOD. Als het andersom is, als de onttrekking lager is, dan kan het ook nog wel eens zo zijn dat wij het naar de FIOD doorsturen omdat het bijvoorbeeld een bekende naam van een veelpleger is. En dat is een van de criteria, bekende katvangers et cetera: dan wordt hij ook doorgestuurd naar de FIOD. Maar als het een “niet voldoen aan de administratieplicht”, “niet voldoen aan de inlichtingenplicht” is, dan gaat het naar de politie. En dat zijn de meeste, dat zijn echt de meeste. [...] Je moet er weer mee rekenen dat 75 à 80 procent wordt geselecteerd voor de politie.’

De politie doet dus vooral de eenvoudige zaken, waaronder inbegrepen schending van de inlichtingenplicht en schending van de administratieplicht. Hoewel mijn gesprekspartner werkzaam is bij de FIOD, heeft hij ook enig inzicht kunnen verschaffen in de werkwijze van de politie bij de afwikkeling van fraudemeldingen. Het oppakken van fraudemeldingen door de politie is volgens hem een heikel punt.

‘En dat betekent vaak dat mensen die normaal gesproken daar in het nieuws bijvoorbeeld de demonstranten tegen de corona tegenhouden, opeens een faillissementsfraudezaak onder zich krijgen. Ik word weleens gebeld met de opmerking “ik heb zo’n ding gekregen wat moet ik er mee doen?” En dan ging ik er eerst nog vanuit dat ze toch wel iets ervan wisten. Dus ik zei van “je zou het beste – als je het klein wil houden – dan ga je een verhoor afnemen bij de curator en daarna een verhoor bij de bestuurder, je combineert die twee dingen en dan heb je in feite jouw proces-verbaal al klaar.” “Wat is een curator?” is dan de eerste vraag die je krijgt. Ja, dan weet je dus wel dat zo’n zaak – ja zo gaat het wel he. Dan wordt het echt heel lastig om zo’n zaak in opsporing te krijgen. Je hebt ook regio’s waar dat anders is. Dit zijn uitzonderingen gelukkig hoor. Maar het geeft wel aan dat het dus kan gebeuren.’

De FIOD pakt die zaken op waar een onttrekking is geweest van meer dan honderdduizend euro. Als een melding wordt doorgestuurd naar de FIOD, wordt de volgende werkwijze gehanteerd. De melding wordt opgepakt door een accountmanager van

de FIOD. Die accountmanager neemt vaak een aangifte op bij de curator. Die aangifte is vervolgens de basis voor het zogenoemde 'weegdocument', dat wordt besproken in de zogenoemde weegploeg faillissementsfraude.

'En die aangifte die wordt dus meegenomen door ons en daarover worden pre-weegdocumenten opgesteld om te zeggen van: nou, wat is het redelijke vermoeden, de casusbeschrijving, redelijk vermoeden van de onttrekking of administratie- en inlichtingenplicht en eventuele andere feiten. En dan gaat die dus naar de weegploeg.'

In die weegploeg – bestaande uit het functioneel parket (de parketsecretaris en de landelijk officier faillissementsfraude), een aantal medewerkers van het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude, de accountmanagers faillissementsfraude die de zaken hebben opgewerkt en de landelijk contactambtenaar van de Belastingdienst – wordt bepaald of de zaak wel of niet in opsporing wordt genomen. Uiteindelijk neemt het OM de beslissing over vervolging.

'De weegploeg is onder voorzitterschap van het FP, dus het OM. En er wordt wel altijd gezegd dat het OM en de FIOD gelijkwaardige partners zijn in dat geheel, ja, maar de beslissing over vervolging doet altijd het OM. Dus dat heb ik altijd al gezegd, dat is dus niet helemaal gelijk. Die hebben uiteindelijk toch de stem. En als zij beslissen om het uiteindelijk niet te doen dan kun je wel zeggen van "ik vind het heel vervelend", maar ja.'

Of een melding van faillissementsfraude uiteindelijk opgepakt wordt (en dus in opsporing wordt genomen) hangt af van een aantal omstandigheden. Door de weegploeg wordt een afweging gemaakt van de slagingskans van een opsporing. Dat betekent dat zaken alleen in opsporing worden genomen als er een redelijk vermoeden van faillissementsfraude is.

'Daarom is het zo belangrijk dat die melding goed is, zodat we een goede aangifte kunnen opnemen want het FP heeft altijd wel vragen over hoe het zit met een verdachte.'

'Dus wij gaan contact opnemen met de curator: "hoe kom je daar aan?" Dus dan krijg je allemaal verschillende verklaringen en verhalen, die niet erg veel houvast bieden tijdens een weegploeg. Want ik snap ook wel dat het OM ook wel de zaken eruit pikt – [...]. Maar als dat dus niet duidelijk wordt, dan wordt ook zo'n grote aansprekende zaak een beetje drijfzand voor het OM. Die willen wel graag weten hoe het zit – en dan snap ik ook wel: je kan dat niet tot drie cijfers achter de komma wat ik al aangaf. Maar er zal toch ergens iets dan zijn geweest dat zij zijn gekomen met dit bedrag. En dan zie je dus dat dat dus echt uitgevraagd moet worden in het opnemen van een aangifte of bij het contact opnemen met een curator. Wat wij dan wel doen is vanuit het meldpunt de curator benaderen of we vragen een accountmanager om eens even contact op te nemen met de curator om te bepalen of het ook echt een zaak voor ons is. Voor hetzelfde geld komt hij niet met ondersteunend bewijs.'

‘Dat heb ik al vaker bij curatoren ook duidelijk willen maken. Onlangs van [X] er twee gekregen: perfecte aangiftes en zonder problemen geaccepteerd. En andere zaken waar we het er bijna uit moeten trekken wat erin zit. Dat wordt veel lastiger.’

Bovenstaande quotes laten zien dat het belangrijk is dat curatoren goede meldingen doen. Zonder goede melding is het volgens de projectleider lastig om meldingen in opsporing te krijgen, zeker als slecht onderbouwde meldingen moeten concurreren met wel goed onderbouwde meldingen.

‘Want die melding, daar schort het soms behoorlijk aan. En er zijn curatoren die doen het uitstekend, ik heb laatst bijvoorbeeld toen ik les gaf voor [...], toen zag ik meteen dat een curator daar in [arrondissement], [naam] van [kantoor] een perfecte aangifte doet vervolgens. Ik kreeg zelfs een mailtje van de accountmanager, “bij deze dus de melding waar ik het over had, curator heeft het zelfs nog gespecificeerd naar delictsartikelen. Ik zou ze graag zo vaker zien.” Want, dat snap ik wel, want het is voor de curator weer wat meer werk, maar voor ons dus wat minder, en daar moet je iedere keer een weg in zien te vinden. Maar curatoren mogen nu melden met een meldingsformulier, of kunnen.’

‘Want die hebben misschien ook die veredelingslag die over de meldingen heen moet, als die niet gebeurt dan is een – wat daar vaak gebeurt is dat een officier de kale melding krijgt van de curator in een weegploeg. En dan liggen daar ook aangiftes van een bank en een verzekeraar en die zijn goed geschreven. Zijn misschien 3-4 pagina’s dik. En dan zie je een melding van een curator waar dus bijna echt niks in staat en die wordt afgewezen. Die zeggen van ‘he ik heb hier een betere aangifte, wat moeten we hiermee, ik mis dit, ik mis dat, ik mis zus en ik mis zo.’ Dat is iedere keer die gulden middenweg. Daarom probeer ik ook zoveel mogelijk te hameren richting bijvoorbeeld INSOLAD [...] om het er in te krijgen van jongens, vul in ieder geval die melding een klein beetje. Want als je te weinig doet dan komt die er echt niet door, dat is het grootste struikelblok bij de politie. Men meldt wel. [...] Soms staat er ook letterlijk, hoe zeggen ze dat nou zo mooi, dat ze op instigatie van de RC melding doen van faillissementsfraude. Maar daar staat niet veel in. Of er wordt bijvoorbeeld bij alles kruisjes gezet. Zo van dubbel gestikt houdt beter. Of er is niks aangevinkt. Of eentje. Maar eentje is geentje. Maar we moeten er altijd wel achteraan om dus die melding om te zetten in een betere aangifte.’

Op de vraag hoe de melding zou moeten worden ingevuld, antwoordt de projectleider het volgende.

‘Dat de toelichting die gevraagd wordt bij die vragen ook wordt gegeven, want dat is beperkt. Wat wij altijd zeggen en wat ik ook tijdens de lessen zeg: ik heb liever dat jullie de casusbeschrijving zo doen zoals jullie dat richting de RC doen bij fraudesprekuren. [...] Daar wordt door curatoren meer aandacht aan besteed dan aan de melding vaak. Daar doen ze een melding en dan beschrijven ze ook echt op anderhalf à twee A4’tjes de casus. Hartstikke goed. Ik zit er soms weleens naar te kijken, dat is een zaak voor de politie of dat is een zaak voor ons. En daar hoeft bijna niks meer aangevuld te worden, want daar staat het hartstikke duidelijk beschreven. [...] Kijk, niet al het bewijs hoeft er in te zitten. Omschrijf waar sprake van is en als er dus melding wordt gedaan van een onttrekking, zet er dan ook

in waarom er naar jouw mening sprake is van een onttrekking en waar die in heeft gezeten. En als het mogelijk is enigszins gespecificeerd.'

'Als het de administratieplicht betreft, waar heb je precies om gevraagd? "Ja de administratie." Nee! Welke stukken heb je precies om gevraagd? Want anders krijg je allemaal (met name) advocaten die met tegenargumenten komen. Heel specifiek, geef aan: ik heb op die dag aan die bestuurder een aangetekende brief gestuurd of ik heb een leesbevestiging via e-mail gedaan en daar heb ik hem gevraagd om de administratie bestaande uit dit, dit, dit. Dat kan een standaard riedel zijn, dat hoef je niet iedere keer op te schrijven. En geef dan vervolgens aan wat de reactie was, was er wel een reactie of geen reactie. Wat heeft hij precies aangeleverd en wanneer. En ik snap ook wel, dat kan ook wel in een aangifte. Maar zet dan bijvoorbeeld in de melding dat je exacte informatie hebt over wat je hebt aangevraagd, mocht het tot een aangifte leiden. Dan weten we dat in ieder geval. En dan kun je zeggen, "he, daar gaan we mee door." En als het echt onttrekkingen betreft, beschrijf dan hoe een en ander in zijn werk is gegaan. Dat hebben wij echt nodig – en ik moet wel zeggen, de meeste onttrekkingen zijn nou niet echt zo gecompliceerd dat het een beschrijving nodig heeft. Maar als er vlak voor faillissement voor een ton is weg gepind, zet er dan in dat je die bankafschriften hebt opgevraagd bij de bank en dat je hebt gezien dat er in die periode zoveel is afgeschreven iedere maand of weg gepind iedere maand. Dan kunnen we daar veel sneller een afweging in maken.'

Bovenstaande laat zien dat curatoren met enige extra moeite al een grotere kans hebben dat hun meldingen worden opgepakt. Volgens de projectleider zou dat bij curatoren niet tot onoverkomelijke extra werkzaamheden moeten leiden. De FIOD doet er alles aan om het curatoren zo makkelijk mogelijk te maken.

'We hebben er op een gegeven moment voor gekozen om curatoren zo weinig mogelijk in de weg te leggen. Want die vergoedingsregeling die werd ergens in 2012 door Financiën ingevoerd en wij mochten alleen uitbetalen als een melding had geresulteerd in een aangifte die in opsporing was genomen. [...] Want wat wij doen nu – en daar kun je het mee eens zijn of niet – wij hebben tegen curatoren gezegd: als een melding wordt omgezet in een aangifte, ongeacht of die in opsporing wordt genomen, dan krijg je de vergoeding. Want ik snap ook wel: curatoren zijn dan even een paar uur kwijt met het opnemen van die aangifte. Geen vijf uur hoor, maar ze declareren echt allemaal vijf uur. We zijn er hooguit eens twee uurtjes mee bezig hoor. Ze zeggen dan dat ze veel tijd kwijt zijn geweest aan het halen van dozen van zolder. Ja dat zal, maar die tijd valt er formeel niet onder.'

'Dus je kan er een hele lange monoloog over houden, maar waar het om gaat is: curatoren hebben veel meer kans om in opsporing te worden genomen als zij de formulieren in ieder geval enigszins invullen. En laat ze dan maar als leidraad nemen, zoals zij een casus invullen richting de RC. Als zij nu wekelijks een fraudemelding zouden doen dan snap ik dat. Of als het werkzaamheden zouden zijn van twee uur. Maar het typen van twee pagina's is in een kwartier gebeurd.'

De FIOD lijkt dus anders te denken over de tijdsinvestering die een melding of aangifte kost dan sommige curatoren (hoofdstuk 4).

Omdat verhaal een grote rol speelt in het besluitvormingsproces van de curator bij de aanpak van onregelmatigheden, heb ik mijn gesprekspartner gevraagd in hoeverre verhaalsmogelijkheden ook een rol spelen bij de afweging om een melding wel of niet op te pakken.

‘Altijd bij ons. Altijd wordt er gekeken of er ook verhaal is. Gelukkig is dat niet meer de – of niet meer – eigenlijk altijd niet de definitieve reden om een zaak wel of niet in opsporing te nemen, maar je merkt wel dat de zaak – ik noem dat dan maar een plusje krijgt ofzo om in opsporing te nemen omdat er wel verhaal is.’

‘Dus daarom zeg ik, of er iets af te pakken is – de ja of de nee – dat is voor mij geen reden om een zaak niet aan te pakken. Maar goed, dat is voor mij. Voor het OM is dat misschien anders of voor de Belastingdienst die ook vaak een duit in het zakje doen.’

Kort samengevat heeft een fraudemelding meer kans om te worden opgepakt wanneer curatoren voldoende uitleg geven over de verweten handelingen. De verhaalsmogelijkheden kunnen een reden zijn om een fraudemelding wel of niet in opsporing te nemen.

Ik had gesproken met curatoren die een fraudemelding hebben gedaan bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude. Dit ging over de communicatie na een dergelijke melding. De projectleider was duidelijk over het verwijt van sommige curatoren dat de terugkoppeling onvoldoende zou zijn.

‘Ik wil daar echt mijn hand voor in het vuur steken, dat in 99% van de gevallen, dat er altijd contact wordt gezocht met curatoren. [...] Maar, en er zijn bij de politie ook wel degelijk mensen die het wel willen, maar je merkt dat – omdat het niet in de veiligheidsagenda is opgenomen van de politie – heeft het op dit moment dus minder prioriteit.’

‘Ze krijgen altijd te horen, we hebben de zaak beoordeeld, we hebben het als een politiezaak beoordeeld en doorgestuurd naar [X]. Dat krijgen ze altijd te horen. Dat ze dan vervolgens niets van de politie horen is een andere zaak. Maar het kan ook bijna niet zo zijn dat als het naar de politie is gestuurd, dat ze dan niets gehoord hebben. Want dan neemt onze accountmanager, ik wil echt zeggen in meer dan 90% van de gevallen moeten ze van de accountmanager gehoord hebben. Dus die opmerking die snap ik wel, maar ze hebben ons meldadres op een hoop gegooid met de politie. En daar baalde ik niet alleen van, maar de medewerkers van het meldpunt ook. Ja, hoe kan dat nou?’

Het gesprek ging tevens over pijnpunten die de FIOD ervaart bij de afhandeling van fraudemeldingen.

‘Maar waar wij nu al een paar keer tegenaan zijn gelopen is dat een curator, terwijl wij dus een zaak geaccepteerd hebben voor opsporing, daarna dus gaat schikken. En dat de opsporing dus bij hem komt voor het eerste verhoor en dat hij zegt “ik verleen geen medewerking meer, want ik heb een vaststellingsovereenkomst gesloten.” Ik hoef je niet te vertellen dat deze rechercheurs dus bij een volgende faillissementsfraudezaak zullen zeggen: ja daar heb je niks aan.’

‘Wat dus bij jullie artikel gebeurt ten aanzien van ons meldpunt, gaat ook bij zulke mensen leven over alle curatoren als geheel. [...] Dat snap ik ook wel: zij hebben belang bij de boedel en de schuldeisers. Aan de andere kant denk ik, in hoeverre heeft die overeenkomst nou gedekt hetgeen die schuldeisers te vorderen hebben of is alleen jouw salaris daarmee gedekt.’

Bovenstaande quotes laten zien dat het treffen van schikkingen de opvolging van fraudemeldingen kan bemoeilijken, terwijl curatoren juist de voorkeur geven aan een schikking (hoofdstuk 4, 5 en 6). De projectleider meent dat curatoren voorzichtig zouden moeten zijn met het schikken nadat een fraudemelding is gedaan.

‘Het kan naast elkaar bestaan. En daar heb ik ze ook van proberen te overtuigen. De curator doet misschien niet eens aangifte. We hebben geen aangifte nodig want faillissementsfraude is geen klachtdelict dus we kunnen gewoon doorgaan. Maar overtuig dan maar eens de zaakofficier. Die ziet het toch als een afbreukrisico bij een eventuele procedure dat er toch al een vaststellingsovereenkomst ligt. En daar heb ik meerdere argumenten voor aangedragen dat het niet zo is, maar het OM vindt dat toch tricky. En dat is een afweging.’

‘Als de zaak geaccepteerd is voor opsporing, dan zou ik zeggen doe het niet. Ik kan niet zeggen van het mag niet, maar dan zou toch mijn opmerking zijn van doe het niet. Als het daarvoor gebeurt, prima, maar gebruik het dan niet als pressiemiddel richting de failliet. Die melding die je gedaan hebt.’

‘Die zegt bijvoorbeeld ook over die vaststellingsovereenkomst, toen we er met hem over spraken, hij zei dus “nee de vaststellingsovereenkomst gebruik ik om geld in de boedel te krijgen voor schuldeisers en daarnaast doe ik gewoon aangifte tegen ze.” En zo zou ik ook in elkaar zitten. Dit soort bestuurdersaansprakelijkheidsprocedures en allerlei andere civiele procedures, die zou ik nooit – nou niet als excuus of hoe zal ik het zeggen – het zou voor mij geen reden zijn om niet strafrechtelijk de weg op te zoeken, als de maatschappelijke impact ook groot genoeg is. Als je dus spreekt over een veelpleger of iemand die écht de boel besodemietert. Dan kun je wel denken van ik krijg misschien nog wel een ton in de boedel, maar eigenlijk moet je toch ook dan bij jezelf denken van ja. Ik voor mezelf zou alle *credits* verliezen om ooit nog te klagen over het feit dat er nooit iets aan opsporing wordt gedaan. Wat trouwens dus niet waar is.’

‘Dat was een vaststellingsovereenkomst inclusief geheimhoudingsclausule. Dus wij mochten niet weten wat er in stond. En waarom niet, omdat wij dus het vermoeden hebben – en dat vind ik echt heel kwalijk – dat hij in die verklaring heeft opgenomen dat hij in die vaststellingsovereenkomst ook opneemt dat hij dus geen strafrechtelijke aangifte zal doen. [...] Ja dat gebeurt vaak. En daarmee gaat de curator eigenlijk op de stoel van het OM zitten. En neemt hij eigenlijk al een beslissing – het is geen klachtdelict dat weet ik – maar hij vrijwaart hem eigenlijk al van strafrechtelijke vervolging. En dat vind ik wel heel kwalijk. Maar goed, dat gebeurt dus.’

We hebben ook gesproken over verbetermogelijkheden bij de aanpak van onregelmatigheden. Ik heb gevraagd naar het nut van meer meldingen, omdat dit ertoe zou kunnen leiden dat er dan relatief gezien nog minder zaken kunnen worden opgepakt.

‘Dat is ook zo, maar aan de andere kant zou je ook kunnen zeggen. Wij zitten er ook niet op te wachten op een vervienvoudiging van het aantal meldingen, nee. Dus de meldingen die je doet, doe ze dan inderdaad goed. En iets meer meldingen zou best mogen want dat zou betekenen dat wij misschien inzicht krijgen in bepaalde netwerken die erachter zitten, want dan komen er misschien bepaalde bestuurders naar voren waardoor wij een betere afweging kunnen maken.’

‘Maar volgens mij: het probleem zit hem niet zozeer in het feit dat een melding niet wordt opgepakt maar het feit dat ze niks meer horen. En dat is pas echt fnuikend voor de relaties met de curatoren. En daarom krijgen wij dus ook in jullie artikel te horen van je hoort niks meer van ze. Daar moet je voor waken. Aantal meldingen omhoog, prima. En dan gewoon tegen curatoren zeggen: bedankt voor die melding, we hebben hem door alle systemen heen gehaald, we hebben hem besproken met het OM, we zijn op dit moment bezig met belangrijkere zaken, waarmee ik bedoel: andere grotere faillissementsfraudezaken hebben nu prioriteit. En dan doe je inderdaad tien keer aangifte en de elfde wordt wel opgepakt en die wordt een zaak. En die andere tien die blijven wel in het systeem staan. Dus dat zou ik ze willen meegeven.’

‘Aan de andere kant zijn er ook curatoren en die zeggen bijvoorbeeld – en dat vind ik ook perfect – bij deze doe ik een fraudemelding ten aanzien van die en die bestuurder, er is niet voldaan aan de administratieplicht, niet voldaan aan de inlichtingenplicht, onttrekkingen zijn mij onduidelijk. Ik weet dat deze niet in opsporing wordt genomen maar omdat ik vermoed dat deze het niet bij een keer zal laten meld ik hem alsnog. En dat is perfect, want wij hebben natuurlijk ook zoiets als het civielrechtelijk bestuursverbod. En ook daarvoor kijken we naar of bestuurders betrokken zijn geweest bij twee of meerdere faillissementen. Op basis daarvan kunnen we misschien ook andere middelen inzetten.’

Afsluitend heb ik gevraagd wat volgens hem het belangrijkste is om de aanpak van onregelmatigheden te verbeteren.

‘Daarvoor zijn twee dingen van belang. Een ding ligt bij ons en de andere ligt bij de curatoren. Bij de curatoren iets meer tijd en energie steken toch in die melding, om dat goed gedocumenteerd te doen. En aan ons – en dan bedoel ik toch met name ook de politie – zorg voor communicatie met die curatoren. Volgens mij zit daar de grootste frustratie en een terechte frustratie van curatoren, als ik dan wat doe dan hoor ik er niets van. En dat zou mij ook frustreren. Als ik iets doe en ik krijg gewoon iemand op bezoek van de politie of via de telefoon die me dan te woord staat, maar het liefste gewoon even persoonlijk en dat kan best wel om daar langs te gaan. Van luister we hebben dit en dit en dit gedaan, we hebben dat besproken en het OM heeft op basis van dat en dat de beslissing genomen om hem niet in opsporing te nemen. Ik denk dat je dan in 9 van de 10 gevallen als curator dan zegt van bedankt in ieder geval. Dat is gewoon het belangrijkste.’

Op de vraag waarom dat niet gebeurt, krijg ik het antwoord dat het ligt aan wat de prioriteit heeft. Aan de capaciteit ligt het volgens de projectleider niet.

‘Want je hoort het: de politie en de FIOD doen het en hebben er ook capaciteit voor.’
‘Maar ook dan, als je hier kijkt, er zijn zes regio’s. Als iedere projectleider, als ieder team 1 faillissementsfraudezaak per jaar draait dan heb je hem al. Waarmee ik bedoel dat het dan op basis van het aantal meldingen mogelijk is om de doelstelling van de FIOD voor de opsporing van faillissementsfraude te halen. [...] En hetzelfde geldt voor de politie. Als ze inderdaad 200 zaken zouden moeten doen, dat betekent dus per regio – hoeveel regio’s zijn er van de politie, 10 of 20? – dat ben ik even kwijt, volgens mij 10. Dus 20 zaken per regio. Je hebt het hier over horen van een bestuurder, horen van de curator, pak die twee dingen bij elkaar en je kunt meerdere van deze zaken in een themazitting aanbieden. Zijn zaken die in Den Haag, dat vertelde [X], die is met pensioen, dat ze dat in de zogenaamde leegloopuurtjes doen. We hebben de normale diefstal en verkrachting, en aan het einde van de dag hebben we misschien nog een uur over en dan rijden we naar de curator toe en nemen we die aangifte op. En die zaken, daar werden er 50 op jaarbasis in Den Haag gedaan, omdat ze dus 30 tot 40 uur kosten.’

Samenvattend heeft het gesprek met de projectleider faillissementsfraude van de FIOD mij inzicht gegeven in de afwikkeling van fraudemeldingen. Het gesprek suggereert dat de kritiek van curatoren over de terugkoppeling op fraudemeldingen genuanceerd moet worden, in die zin dat volgens de FIOD wel degelijk terugkoppeling wordt gegeven op fraudemeldingen. De daadwerkelijke opvolging van fraudemeldingen blijft wel een aandachtspunt. Nader onderzoek kan inzicht verschaffen in eventuele aanbevelingen voor de opvolging van fraudemeldingen.

Trefwoordenregister

Verwezen wordt naar paragraafnummers

A

Aangifte faillissementsfraude | 3.2.4,
3.3, 3.4, 5.3.3, 5.5, 6.4.4
Antimisbruikwetgeving | 2.2.1

B

Belangen

- (Financiële) belang curator | 3.5.1, 4.5.2, 5.2, 6.2, 6.5.3, 6.5.4, 7.3.2, 8.3.5
- Belang gezamenlijke schuldeisers | 3.2.3, 3.5, 5.2, 6.5.4
- Belangenafweging | 3.5, 4.5.2, 6.2, 6.5.4
- Belangenbehartiging | 3.2.1, 3.3.2, 6.5.4
- Belangenpluralisme | 3.5, 4.5.2, 4.7, 6.2, 6.5.4, 8
- Maatschappelijke belangen | 3.2.3, 3.5, 5.2, 6.5.4, 8.5

Beleidstheorie | 2.3, 3.6, 7.4

Besluitvormingstheorie | 4.6

Bestuurdersaansprakelijkheid | 2.2.1,
3.2.2, 3.2.4, 3.4, 5.3.3, 6.4.4

Bias | 4.4.3, 8.4

C

Civielrechtelijk bestuursverbod | 2.2.6,
3.2.4, 4.4.5, 4.5.2, 6.4.4

Curator | 2.2.6, 3.2, 3.3, 3.4, 7.3.3

- Gereedschapskist | 4.5.3, 6.2, 6.5.5, 7.3.3, 8.3.3
- Objectiviteit | 4.4.3, 4.4.4, 4.7, 6.4.2, 8.4

- Salaris | 4.5.2, 4.7, 5.1, 6.2, 6.5.3, 7.3.2, 7.3.3, 8.3.5
- Taakopvatting | 3.5.1, 4.5.3, 6.2, 6.4.4, 6.5.4, 7.3.3

F

Faillissementspauliana | 2.2.1, 3.2.2,
3.2.4, 3.4, 5.3.3, 6.4.4

Faillissementsfraude | 2.2, 3.2.4

- Aangifte/ melding | 3.2.4, 3.3.2, 3.3.3, 3.4, 5.3.3, 5.5, 6.4.4
- Opvolging fraudemeldingen | 3.5.2, 4.5.3, 6.5.6, 8.3.2

Faillissementsverslag | 5.3.1, 5.5, 5.6,
6.4.3, 7.5.4

FIOD | 2.2.2, 3.3.2, 3.5.2, 7.5.5

G

Garantstellingsregeling Curatoren |
2.2.1, 2.2.3, 3.3.3, 3.5.2, 4.5.2, 6.5.10,
7.3.2

L

Lege boedel/
legeboedelproblematiek | 3.5, 4.5.2,
5.1, 6.2, 6.5.3, 7.3.2, 8.3.5

O

OM | 3.3.3, 3.5.2

Onderzoeksprotocol | 4.4.3, 6.4.2, 8.4.2
Onregelmatigheden | 2.2.7, 3.2.4, 4.4.4,
5.3.3, 5.5, 6.4.3, 8.4

Oorzakenonderzoek | 3.2, 3.3, 4.4, 6.4,
7.4.2, 8.4

R

Rechter-commissaris

- Benoemingsbeleid van curatoren | 4.5.4, 6.5.8, 7.3.4, 8.3.4
- Beoordelingsbeleid van curatoren | 4.5.4, 6.5.8, 7.3.4, 8.3.4
- Relatie met curator | 4.4.5, 4.5.4, 6.5.7, 6.5.8, 7.3.4, 7.4.2, 8.3.4

Rechtmatigheidsonderzoek | 4.4, 6.4, 6.4, 7.4.2, 8.4

Reconstructie | 3.2.2

Ruis | 8.4

V

Verhaalsmogelijkheden | 3.5, 4.5.2, 5, 6.2, 6.5.3, 7.3.2, 8.3.5

Voorontwerp Insolventiewet | 2.2.4

W

Wetgevingsprogramma Herijking

 Faillissementsrecht | 2.2.6

Wet versterking positie curator | 2.2.6, 3.2.4

Curriculum vitae

Jessie Pool (Rotterdam, 1994) behaalde in 2012 haar vwo-diploma aan het Erasmiaans Gymnasium te Rotterdam. Daarna studeerde zij van 2012 tot 2017 aan de Erasmus Universiteit Rotterdam waar zij haar bachelors Nederlands recht en Economie & Bedrijfseconomie behaalde. In 2018 behaalde zij cum laude haar master Ondernemingsrecht met afstudeerrichting Insolventierecht aan de Universiteit Leiden. Vanaf 2018 was zij als PhD-Fellow (promovenda en docent) verbonden aan de afdeling Ondernemingsrecht, onderdeel van het Instituut voor Privaatrecht van de Universiteit Leiden, waar zij thans werkzaam is als universitair docent ondernemings- en insolventierecht.

Tijdens haar promotietraject was Jessie tevens mastercoördinator van de master ondernemingsrecht, lid van het coördinatieteam van het sectorplانسpeerpunt Empirical Legal Studies en heeft zij deelgenomen aan verschillende stuurgroepen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Daarnaast is zij redacteur van het *Maandblad voor Ondernemingsrecht* en redactiesecretaris van het *Tijdschrift voor Insolventierecht*. Jessie is tevens een actief lid van verschillende academische verenigingen voor deskundigen op het gebied van het ondernemings- en insolventierecht, zoals de Nederlandse Vereniging voor Herstructurering, INSOL International en INSOL Europe. Bovendien neemt zij sinds 2021 deel aan het 'NextGen Leadership Program' van het International Insolvency Institute. Tijdens haar onderzoek heeft zij een onderzoeksstage gelopen bij de afdeling toezicht van de Rechtbank Midden-Nederland.

In de boekenreeks van het E.M. Meijers Instituut van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden zijn in 2020 en 2021 verschenen:

- MI-354 E.G. van 't Zand e.a., *Bestuurlijke boetes en de Verklaring Omtrent het Gedrag. Een onderzoek naar de realiseerbaarheid en wenselijkheid van het betrekken van bestuurlijke boetes bij de VOG-screening aan de hand van een casestudy naar handhaving en integriteit in de financiële sector*, Den Haag: Boom juridisch 2020, ISBN 978 94 6290 843 7
- MI-355 J. Boakye, *Understanding Illegal Logging in Ghana. A Socio-Legal Study on (non)Compliance with Logging Regulations*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2020
- MI-356 N. Sánchez, *International law and the sustainable governance of shared natural resources. A principled approach*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2020, ISBN 978 94 0282 145 1
- MI-357 S.S. Arendse, *De uiterlijke verschijningsvorm in het strafrecht. Een analyse van de jurisprudentie van de Hoge Raad*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2020, ISBN 978 94 6290 844 4
- MI-358 J. Reef, M. Jelts & Y.N. van den Brink, *De PIJ-maatregel doorgelicht. Juridische grondslagen, populatiekenmerken, gedragsverandering en recidive*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2020, ISBN 978 94 6240 608 7
- MI-359 S. Guo, *Recognition of Foreign Bank Resolution Actions*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2020
- MI-360 B. Muscat, *Insolvency Close-out Netting: A comparative study of English, French and US laws in a global perspective*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2020
- MI-361 J.M. ten Voorde, S.V. Hellemons & P.M. Schuyt, *Discriminatie als strafbeïnvloedende omstandigheid bij strafbare feiten, Een rechtsvergelijkende studie*, Den Haag: Boom juridisch 2020, ISBN 978 94 6290 8710
- MI-362 F. Afandi, *Maintaining Order: Public Prosecutors in Post-Authoritarian Countries, the Case of Indonesia*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2020
- MI-363 R.M. Koenraadt, M.M. Boone, S.E. Rap & S. Kappert, *Financieel toezicht binnen het (jeugd)strafrecht. Een onderzoek naar het verloop, de resultaten en mogelijke uitbreiding van verplicht financieel toezicht binnen het (jeugd)strafrecht*, Den Haag: Boom juridisch 2020, ISBN 978 94 6290 933 5
- MI-364 J.J. Asscher, Y.N. van den Brink, H.E. Creemers, E. Huls, E.K. van Logchem, N. Lynch & S.E. Rap, *De strafmaat voor jeugdige daders van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven in internationaal perspectief*, Den Haag: Boom juridisch 2020, ISBN 978 94 6290 943 4
- MI-365 M.P.A. Spanjers, *Belastingbudget. Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving* (diss. Leiden), Den Haag: Flosvier 2021, ISBN 978 90 8216 072 7
- MI-366 J. Zhang, *The Rationale of Publicity in the Law of Corporeal Movables and Claims. Meeting the Requirement of Publicity by Registration?* (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2021
- MI-367 B.C.M. van Hazebroek, *Understanding delinquent development from childhood into early adulthood in early onset offenders* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2021, ISBN 978 94 6421 2723
- MI-368 M.R. Manse, *Promise, Pretence and Pragmatism – Governance and Taxation in Colonial Indonesia, 1870-1940* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2021
- MI-369 M.E. Stewart, *Freedom of Overflight: – A Study of Coastal State Jurisdiction in International Airspace* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2021
- MI-370 M.T. Beumers, *De bescherming van immateriële contractuele belangen in het schadevergoedingsrecht* (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2021, ISBN 978 94 6290 962 5
- MI-371 C.M. Sandelowsky-Bosman, T. Liefwaard, S.E. Rap & F.A.N.J. Goudappel, *De rechten van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao – een gezamenlijke verantwoordelijkheid*, Den Haag: Boom juridisch 2021, ISBN 978-94-6290-965-6
- MI-372 G.J.A. Geertjes, *Staatsrecht en conventie in Nederland en het Verenigd Koninkrijk*, (diss. Leiden), Zutphen, Uitgeverij Paris bv 2021, ISBN 978 94 6251 270 2

- MI-373 L. Noyon, *Strafrecht en publieke opinie. Een onderzoek naar de relatie tussen de strafrechtspleging en het publiek, met bijzondere aandacht voor het Openbaar Ministerie*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2021, ISBN 978 94 6290 978 6
- MI-374 F. Behre, *A European Ministry of Finance? Charting and Testing the National Constitutional Limits to EU Fiscal Integration*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2021
- MI-375 R. Spence, *Collateral transactions and shadow banking* (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2021
- MI-376 B.H.M. Custers, F. Dechesne & S. van der Hof (red.), *Meesterlijk. Liber amicorum ter gelegenheid van het emeritaat van prof. dr. Jaap van den Herik*, Amsterdam: Ipskamp Printing 2021
- MI-377 E. Campfens, *Cross-border claims to cultural objects. Property or heritage?*, (diss. Leiden), The Hague: Eleven 2021, ISBN 978 94 6236 250 5
- MI-378 S.R. Bakker, *Uitzonderlijke excepties in het strafrecht. Een zoektocht naar systematiek bij de beslissingen omtrent uitsluiting van strafrechtelijke aansprakelijkheid in bijzondere contexten*, (diss. Rotterdam), Den Haag: Boom juridisch 2021, ISBN 978 94 6290 998 4, ISBN 978 90 5189 194 2 (e-book)
- MI-379 M. Gkliati, *Systemic Accountability of the European Border and Coast Guard. The legal responsibility of Frontex for human rights violations*, (diss. Leiden), Alblasserdam: Ridderprint 2021
- MI-380 C.-I. Grigorieff, *The Regime for International Air Carrier Liability. To what extent has the Envisaged Uniformity of the 1999 Montreal Convention been Achieved?*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2021
- MI-381 M. Stam, *Essays on Welfare Benefits, Employment, and Crime*, (diss. Leiden)
- MI-382 C.M.F. Mommers, *Voluntary return and the limits of individual responsibility in the EU Returns Directive*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022, ISBN 978 94 6421 583 0
- MI-383 M.E. Franke, *Over de grens van de onrechtmatige daad. Een onderzoek naar de plaats van de rechtvaardiging in het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2022, ISBN 978 94 6290 152 0
- MI-384 B.L. Terpstra, *Instrumental and normative pathways to compliance. Results from field research on moped drivers*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022
- MI-385 Q. Mauer, *Application, Adaptation and Rejection. The strategies of Roman jurists in responsa concerning Greek documents*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom juridisch 2022, ISBN 978 94 6236 291 8, ISBN (e-book) 978 90 5189 952 8
- MI-386 F. Tan, *The Duty to Investigate in Situations of Armed Conflict. An examination under international humanitarian law, international human rights law, and their interplay*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022
- MI-387 G.G. Lodder, *Recht doen of Recht hebben. Een analyse van de rechten van de migrant op bescherming door de staat tegen arbeidsuitbuiting*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022, ISBN 978 94 6421 679 0
- MI-388 M. Mannan, *The Emergence of Democratic Firms in the Platform Economy: Drivers, Obstacles and the Path Ahead*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022
- MI-389 A.M. Bouland, *'Please Give Me My Divorce'. An Ethnography of Muslim Women and the Law in Senegal*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022
- MI-390 B.J. Braak, *Overcoming ruptures: Zande identity, governance, and tradition during cycles of war and displacement in South Sudan and Uganda (2014-9)*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022
- MI-391 S.R. Varadan, *Article 5 of the UN Convention on the Rights of the Child. Parental guidance and the evolving capacities of the child*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022, ISBN 978 94 6421 700 1
- MI-392 J.M.W. Pool, *De rol van de curator bij de aanpak van onregelmatigheden. Een empirisch-juridisch onderzoek naar de rol van de curator in de praktijk bij de aanpak van onregelmatigheden voor en tijdens faillissement*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp Printing 2022, ISBN 978 94 6421 827 5

Jaarlijks worden duizenden bedrijven in staat van faillissement verklaard. In ruim een kwart van de faillissementen zou sprake zijn van onregelmatigheden waardoor schuldeisers zijn benadeeld. De maatschappelijke schade die door deze onregelmatigheden wordt veroorzaakt, wordt geschat op meer dan een miljard euro per jaar.

De verantwoordelijkheid om onregelmatigheden aan te pakken, rust sinds de inwerkingtreding van de Wet versterking positie curator vooral op de curator. Onomstreden is de taak van de curator om onregelmatigheden aan te pakken allerminst.

Dit onderzoek gaat in op de discrepanties tussen de verwachtingen van de wetgever en de wijze waarop curatoren in de praktijk onregelmatigheden aanpakken. Op basis van drie empirische studies wordt geconcludeerd dat de verwachtingen van de wetgever vooralsnog niet uitkomen, vooral omdat curatoren verschillende belemmeringen ervaren bij de aanpak van onregelmatigheden. De kans dat onregelmatigheden worden aangepakt, blijkt niet alleen af te hangen van de financiële middelen in een specifiek faillissement. Die kans hangt ook af van de persoon van de curator en de door de curator gepercipieerde opvattingen van de toezichhoudende rechtbank en haar rechters-commissarissen.

Het onderzoek mondt uit in enkele aanbevelingen om belemmeringen die curatoren ervaren weg te nemen en een pleidooi voor een herziening van het primaat van de schuldeisers in faillissementen, zodat meer ruimte ontstaat voor maatschappelijke belangen in faillissementen.

Dit is een boek in de Meijers-reeks. De reeks valt onder verantwoordelijkheid van het E.M. Meijersinstituut voor Rechtswetenschappelijk onderzoek van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. Het onderzoek werd verricht in het kader van het facultaire onderzoeksprogramma 'Coherent Privaatrecht'.

ISBN 978-94-6421-827-5

9 789464 218275 >